

TURISTICKÉ NOVINY

Novojičínsko

čtvrtletník
březen - květen 2025

NAPĚTÍ, KTERÉ
VÁS POHLTÍ

str. 5

JARO
V BESKYDECH

str. 6

SVĚT SNŮ
S PŘÍCHUTÍ SKOTSKA

str. 10

ZÁMEK VYDÁVÁ
SVOJE TAJEMSTVÍ

str. 14

Milí čtenáři,

jaro je tady a s ním i spousta příležitostí k objevování krásy Nového Jičína a jeho okolí. Město se probouzí do barev, náměstí ožívá tradičními jarmarky a příroda láká k procházkám i výletům. V tomto vydání Turistických novin najdete tipy na zajímavé akce, které byste si rozhodně neměli nechat ujít, a inspiraci, jak si užít jaro plnými doušky. Vydejte se za historií, kulturou, regionálními pochoutkami i přírodními krásami! Ať už zavítáte na některý z jarních jarmarků, půjdete po stopách kloboučnické tradice nebo si užijete pohodu uprostřed přírody, Novojičínsko vám nabídne nezapomenutelné zážitky. Přejeme vám krásné jaro plné nových objevů!

Jaro plné vůní, chutí a magie

Jaro v **Novém Jičíně** bude opět plné skvělých zážitků. Město připravilo pro místní i přespolní tradiční akce, jež nabídnou gastronomické požitky, pohled do historie i kouzelné okamžiky pro celou rodinu.

Hody, hody, doprovody...

Velikonoční jarmark, který se uskuteční **od středy 16. dubna do pátku 18. dubna** na Masarykově náměstí, nabídne pestrý kulturní program návštěvníkům všech věkových kategorií. Na hlavním pódiu svými vystoupeními navodí slavnostní atmosféru děti ze základních škol. Nejmenší návštěvníci se mohou těšit na dopolední divadélko ve vestibulu radnice. Prim ale bude hrát folklor – v odpoledních hodinách se na pódiu vystřídají soubory Javorník a Hustopečský Rarášek s lidovými tanci a písněmi. Sváteční program završí koncert s důrazem na lidovou hudbu.

Vzhůru na čarodějný slet!

Poslední aprílový den bude ve znamení **pálení čarodějnic**. Ve **středu 30. dubna** ovládnou malí i velcí čarodějové historické centrum města, které ožije čarodějnou stezkou, soutěží o nejlepší masku, workshopy a hudebním programem. V Žerotínově ulici zahrají večer živé kapely a jako každý rok bude připraveno bohaté pouliční občerstvení v režii místních restaurací. Čarodějný program si užijete také v Žerotínském zámku – viz *Od Velikonoc k čarodějnicím*.

Svátek gurmánů

Na ráj milovníků jídla se **v sobotu 17. května** promění Masarykovo náměstí. Čtvrtý ročník **Food festivalu** přinese jedinečný mix chutí z domácí i světové kuchyně. Špičkoví šéfkuchaři zvoucých jmen předvedou své umění přímo na pódiu s přenosem na LED stěnu. Nebude chybět ani škola vaření pro dospělé a tematický koutek s dětskými workshopy. Hudební doprovod zaručeně dotvoří skvělou atmosféru.

Den ve vilách

Jako symbolická tečka za jarní programovou nabídkou se **v sobotu 31. května** pro veřejnost otevře historická perla Nového Jičína – vily Augusta a Johanna Hückelů. Návštěvníci se přenesou do prvorepublikových dob, kdy ve vilách působili továrníci Hückelovi, kteří vlastnili

a provozovali místní továrnu na klobouky TONAK. Připraveny budou komentované prohlídky, módní přehlídka klobouků a odpoledne plné pohody s hudebním doprovodem. Večer se vilové zahrady promění v jedinečný prostor propojující hudbu, světla a umění. Očekávejte také dobové občerstvení, tematickou výstavu, dobový fotokoutek a pestrý program pro děti. Promítání prvorepublikového filmu dodá akci autentickou atmosféru.

www.kulturanovyyjicin.cz

Radka Filipíková

Sejdeme se na náměstí!

Velikonoční nebude jediný. Na jaře ožije Masarykovo náměstí v Novém Jičíně také dalšími **jarmarky** s pestrou nabídkou regionálních produktů a příjemnou atmosférou.

Pátek 21. března • JARNÍ JARMARK • Přivítejte jaro s vůní květin, rukodělnými výrobky a poctivými dobrotami od místních prodejců.

Pátek 23. května • KVĚTINOVÝ JARMARK • Náměstí jako rozkvetlá zahrada. Přijďte si vybrat sadbu květin, dřevin, bylinek či zeleniny a nechejte se inspirovat krásou jarní přírody.

www.icnj.cz

Výlet s kouzelnými brýlemi

Chcete poznat tajemství výroby klobouků, i když do samotné továrny se v zájmu vlastní bezpečnosti nedostanete? Nasadte si speciální **brýle**, které vás přenesou do virtuální reality **novojičínské firmy TONAK**, jednoho z nejvýznamnějších výrobců pokrývek hlavy na světě!

Brýle vám rádi zapůjčí v interaktivní Expozici klobouků, která je součástí Návštěvnického centra na Masarykově náměstí. Výlet do virtuální reality kloboučnické továrny je možný díky podpoře Moravskoslezského kraje. Stačí se pohodlně usadit, a naprogramované virtuální prostředí už tak jedinečný zážitek ještě umocní.

Kromě zmíněné novinky vám Expozice klobouků nabízí oblíbené aktivity, například tvorbu vlastního minikloboučku, příležitost zahrát si na módní návrháře nebo vyzkoušet přes 400 druhů pokrývek hlavy. Zároveň se dozvíte zajímavé informace o technologii výroby klobouků a můžete nahlédnout do historie kloboučnického řemesla v Novém Jičíně, na jejímž počátku stálo schválení artikul tohoto cechu v roce 1630.

www.icnj.cz

Moravskoslezský
kraj

Vystavují císařské klobouky

Jedinečným přírůstkem se může pochlubit **Expozice klobouků** při Návštěvnickém centru v **Novém Jičíně**. Od ledna tady můžete obdivovat **klobouky arcivévody Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky Sofie Chotkové**. Tyto historické pokrývky hlavy připomínají fascinující příběh jedné z nejznámějších šlechtických dvojic habsburské monarchie.

Oba unikáty ze svých sbírek zapůjčilo Muzeum Novojičínska. Civilní klobouk následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este je šedý, krátce střížený plstěný výrobek od vídeňské kloboučnické firmy Constatin Zwirzina, která byla jeho dvorním dodavatelem. Potvrzuje to viněta na podšívce. Pokrývka hlavy arcivévodovy manželky, vévodkyně Sophie von Hohenberg, je ze sametu a doplněná drobnými aplikacemi.

Život Františka Ferdinanda d'Este ovlivnila řada dramatických událostí. Po nečekané smrti korunního prince Rudolfa se stal prvním v nástupnictví, což změnilo jeho původně poklidný život aristokrata a vášnivého lovce. Přestože se od následníka očekával politicky výhodný sňatek, rozhodl se vzít si z lásky hraběnku Sofii Chotkovou, i přes nesouhlas císaře Františka Josefa I.

Manželé žili převážně na zámku Konopiště, který František Ferdinand proměnil na moderní rezidenci. Jejich osud se tragicky naplnil 28. června 1914 v Sarajevu, kde byli oba zavražděni. Tento atentát se stal zámkou k rozpoutání první světové války. Letos uplyne již 111 let od této události.

www.icnj.cz

Radek Polách

Od Velikonoc k čarodějnicím

Svátek jara, nebo noc plná kouzel? V případě **Žerotínského zámku** v **Novém Jičíně** stojí za to uvažovat o obojím!

Velikonoční sobota se ve zdejším Trámovém sále rozhostí **12. dubna od 9:00 do 15:30 hodin**. Budete si tady moci ozdobit velikonoční vajíčka tradičními technikami – dvě vyfouknutá vejce si nezapomeňte přinést s sebou – uplést tatar a vyrobit Mařenu, symbol odcházející zimy. Ve stáncích nakoupíte velikonoční zboží od zručných řemeslníků nejen z našeho regionu.

Ve středu 30. dubna od 18:00 do 22:00 hodin zavládne v Žerotínském zámku a na dalších místech v historickém centru města **Čarodějná muzejní noc**. Vychutnejte si noc plnou magie a divokých rejů, do které se budou moci zapojit čarodějnice a čarodějové bez rozdílu věku!

Sdílená kola pokračují!

Sdílená kola, která od loňského roku využívají obyvatelé a návštěvníci **Nového Jičína a Kopřivnice**, budou v těchto městech sloužit přinejmenším do konce roku 2026. Pouze se změní provozovatel, a proto namísto modrých kol společnosti Nextbike zde jezdí růžové bicykly firmy Rekola.

Základní pravidla služby se nemění. Uživatelé mohou nadále využívat prvních 30 minut každé výpůjčky zdarma. Stanice v Novém Jičíně zůstanou v místech, na která jsou uživatelé zvyklí a která se již osvědčila. K nim přibyla další stanoviště – sdílená kola budou nově dostupná například u Tesca a v místních částech Straník a Kojetín.

Nový provozovatel přináší i několik dalších změn. „Při cestě mezi Novým Jičínem a Kopřivnicí mají lidé nově k dispozici zdarma 60 minut namísto dosavadní půlhodiny. Celkový počet kol v Novém Jičíně se zvýšil z dosavadních 75 na 85, což přispěje k lepší dostupnosti této služby,“ informuje místostarosta Ondřej Syrovátka.

Novojičínská radnice se rovněž rozhodla omezit maximální počet bezplatných výpůjček na čtyři na osobu a den. Cílem opatření je umožnit rovnoměrnější využití sdílených kol mezi všemi uživateli této služby.

www.icnj.cz

Právovárečné domy v Novém Jičíně (16.)

Nejen zlatavý mok, ale i tragické události morové epidemie a druhé světové války se váží ke dvěma právovárečným domům, o nich si budeme vyprávět v tomto díle našeho putování.

Domov boháčů

Nejstarší písemná zmínka o právovárečném domě na nynější ulici 28. října číslo popisné 47/4 pochází z roku 1605 a váže se ke jménům Mikulasch Schneider a Mikulas Bohacz. Po nich se zde vystřídala řada významných a bohatých novojičínských soukenických rodin, které dům využívaly převážně k bydlení.

Největšího významu nabyl patrně na sklonku 17. století, kdy ho vlastnili Augustin Leger a Daniel Symostratt. Oba byli vlivnými představiteli města, Augustin Leger dokonce v letech 1705 až 1732 devětkrát zastával post purkmistra. Zasloužil se o vyřešení důležitých problémů hlavně po morových ranách a založil vlastní nadaci.

Pečetidlo z 18. století se symbolem Nového Jičína.

Foto: Státní okresní archiv Nový Jičín

Po jeho smrti dům v roce 1740 prodala vdova Anna Clara Legerová za 1 800 tolarů rodině Franze Josefa Symnostratta, jenž byl v letech 1738 až 1740 rovněž novojičínským purkmistrem. Do třetice se v roce 1778 stal vlastníkem stojícím v čele města Ignaz Symnostratt. Pro dům stojící kousek od radnice měli čelní představitelé Nového Jičína zkrátka slabost.

Novojičínský purkmistr Augustin Leger na olejomalbě z roku 1740.

Foto: Ladislav Šmitke

Až na sklonku napoleonských válek v roce 1812 dům zakoupil Sigmund Heller, ale již o tři roky opět změnil majitele, kterým se stala rodina Tillova. Teprve Johann a Julie Wolschanští zde žili celých sedm dekád, v letech 1861 až 1931.

Když se projdete kolem loubí, můžete si na jednom z pilířů povšimnout nápisu a směrové šipky, které dokládají, že tady za druhé světové války byl protiletecký bunkr. Ve druhé polovině 20. století v domě působila prodejna konfekce, v současné době je využíván třeba při novojičínském Vinobraní. Zajímavostí je rozdělení domu na dvě části, s čísly orientačními 4 a 6.

Erb rodu Benešoviců.

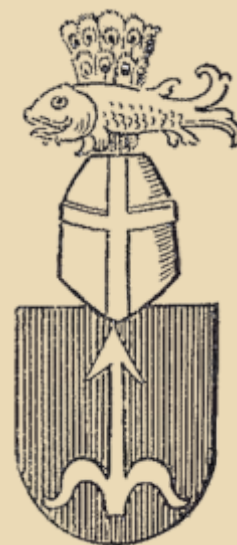

Foto: Muzeum Novojičínska

Začalo to studentem...

Nejstarším doloženým majitelem druhé části právovárečného domu na ulici 28. října č. 48 s číslem orientačním 6 byl od roku 1605 student Paul Nitsch von Beneschau. Významný staromoravský rod Benešoviců vlastnil statky ve Slezsku, panství Bučovice a Bohuslavice. Jeden z jeho členů se usadil v Novém Jičíně.

Později dům přešel do vlastnictví Kelchera Satoriusa, Kathese Pischkeho a následně do správy Jonase Gertlera. Jeho syn, městský písař Augustin Gärtler (jméno je často uváděno v různých podobách), koupil budovu roku 1677 za 1 700 tolarů. Poté dům často měnil majitele, až se na konci 19. století stal vlastnickým podnikem rodiny Köllner.

Bývalá Laudonova ulice, nyní ulice 28. října, na konci 30. let minulého století.

Foto: Radek Polách

V obou právovárečných domech byly ve 20. století obchody. Sklepní prostory sloužily za 2. světové války jako úkryty před možným bombardováním. Poválečný odsun německy mluvících obyvatel změnil všechny tehdejší záměry vlastníků. Nyní již obě historické budovy píší novou kapitolu svých dějin.

Napětí, které vás pohltí

Historické sklepní prostory **novojičínské radnice** jsou jako stvořené k napětí a dobrodružství. A také že ano! Kdo má pro strach uděláno, může tady prokázat svou odvahu v **únikových hrách s názvem Exit Game**.

Proti klasickým únikovkám tady nikoho nezavírají. Naopak, hráči sklepení sami prozkoumávají, objevují jeho tajemství a prožívají příběhy, které na ně čekají. **Příběh o Petříkovi** je určen hráčům od 12 let a nabízí psychodramatický zážitek postavený na reálných základech. Hráči se často nechávají unést dějem natolik, že zapomínají, že se jedná o hru. Jejich prožitek se stává mnohem autentičtějším.

Naopak **Příběh o Zuzance** je vhodný pro hráče od 18 let, protože se dotýká lechtivějších témat. Jsou však pojata s humorem. Představují tak ideální náplň rozluček se svobodou a jiných oslav, v nichž jde především o zábavu a legraci.

Poutavou novinkou letošního jara bude venkovní šifrovací hra **Příběh na náměstí**. Proti loňskému roku, kdy vedla zajímavými zákoutími Nového Jičína, bude se odehrávat přímo na Masarykově náměstí. Úkoly budou nejen kreativní, ale také edukativní, protože se soutěžící seznámí s historií města a dozvědí se, jak a proč náměstí vzniklo. Zkusit ji budou moci všechny věkové kategorie, přičemž ideální je pro rodiny, přátele, firemní a školní kolektivy. Vzhledem k tomu, že náměstí ze všech stran lemuje podloubí, bude možné hrát si za jakéhokoliv počasí.

Exit Game si užijete také prostřednictvím virtuální reality, nedávno zpřístupněné ve velkém sále. Vybírat můžete z desítek her pro jednotlivce i týmy. Letošní horkou novinkou je virtuální laserová hra **Versus** – střelečka „dva na dva“, na kterou Exit Game vlastní licenci jako jediná v Česku.

<https://exitgamenj.cz>

Indicie pro Palackého

Den narození 14. červen 1798, Hodslavice číslo popisné 108 a „Otec národa“ – tři indicie, které bezpečně dovedou každého vzdělaného Čecha k jedinému jménu: František Palacký.

Odkaz jedné z největších osobností 19. století zůstává již téměř dvě staletí živou součástí naší historické paměti. **Rodný dům Františka Palackého v Hodslavicích**, kdysi škola i rolnická usedlost, stojí v samém srdci vesnice, v těsném sousedství dřevěného kostelíku svatého Ondřeje. Návštěvníci zde mohou v autentickém prostředí venkovského stavení nahlédnout do dětství a dospívání malého Františka, který vyrůstal v rodině evangelického učitele.

Kromě klasických komentovaných prohlídek mohou školám ve zdejší pobočce Muzea Novojičínska nabídnout tematický program s názvem „Palacký a jeho cesta za poznáním aneb Jak malý František sekal latinu“. Početnější skupiny si mohou objednat i komentovanou prohlídku katolického kostelíku svatého Ondřeje a evangelického kostela.

Pozor na novinku letošní sezony: **od 1. dubna do 31. října v Rodném domě Františka Palackého výrazně rozšíří otevírací dobu – v úterý a pátek od 9:00 do 17:00 hodin a v sobotu od 10:00 do 17:00 hodin.**

<https://www.muzeumnj.cz/hodslavice>

Jaro v Beskydech

Památník Josefa Kaluse

Pokud toužíte poznat, jak vypadala školní třída desítky let zpět? Zamiřte do Beskyd do obce Čeladná. Zde vám Památník Josefa Kaluse otevře dveře do minulosti s výukovou místností plnou dřevěných kamen, inkoustových kalamářů a starých slabikářů, vše podle vzpomínek Jaromíra Blažka.

Bobopark Čeladná

V Beskydech vám může být společným zážitkem jízda na bobové dráze v Čeladné. Boboffka fičí již od 3 let věku, celoročně. Bobo a Fofo vás zvou na bezpečnou jízdu s nádhernými výhledy na Beskydy z výšky 620 m n.m.

Rodný dům Františka Palackého

Navštivte rodný dům Františka Palackého. Stálá expozice o životě a díle Františka Palackého, která zahrnuje také stručné dějiny jeho rodné obce Hodslavice.

Hodslavické fotopointy

Co je to ta pěknost? Jedinečné fotopointy – obří Školní židle, Základní kámen, Krásověda či Frame v okolí Hodslavic, ale také Hodslavský kroj, skrytý v zákoutích Rodného domu nebo Postel hospoda kostel, unikátní zátiší spojující kostelík s nedalekým hostincem.

Muzeum Beskyd

Zavítejte do moderní expozice, která vás seznámí s regionem Beskyd a Pobeskydí. Projděte se rozsáhlým prostorem osmnácti místností, v němž se prolínají historické, etnografické a přírodovědné celky, doplněné řadou audiovizuálních a interaktivních prvků.

Muzeum ve Frenštátě pod Radhoštěm

Tam za mořem je ojedinělá expozice vystěhovalectví, která ukazuje příčiny emigrace, podmínky k vycestování a přibližuje mnohdy strastiplnou plavbu přes oceán. Je jen málo měst nebo obcí v naší republice, která má své protějšky daleko za mořem. V Texasu najdeme osady Frenstat, Frydek, Vsetín, Roznov, Hostyn a Praha.

Pro další tip na výlet
v Beskydech tudy

Pěšky městem automobilů

Těšíte se na jarní počasí a pěší výlety? Jedna z cest **Lašské naučné stezky** vás provede zajímavými místy a pamětihodnostmi města automobilů – **Kopřivnice**. Nenáročná trasa, kterou zvládnou i průměrně zdatní turisté, je značená a měří necelých 17 kilometrů.

Výchozí i cílový bod představuje vlakové nádraží. Odtud se vydáte k letnímu koupališti – zdejší parkoviště můžete zvolit jako alternativní začátek a trasu si tak malinko zkrátit. Dále pokračujte k Bezručově vyhlídce, která je však z bezpečnostních důvodů uzavřena. Od ní se dostanete k rozcestí Pod Pískovnou. Odbočte doprava a vyšlápněte si ke zřícenině gotického strážního hradu Šostýna. Po jeho prohlídce se vraťte zpět na rozcestí, dále přes vyhlídku na Raškově kameni do Janíkova sedla.

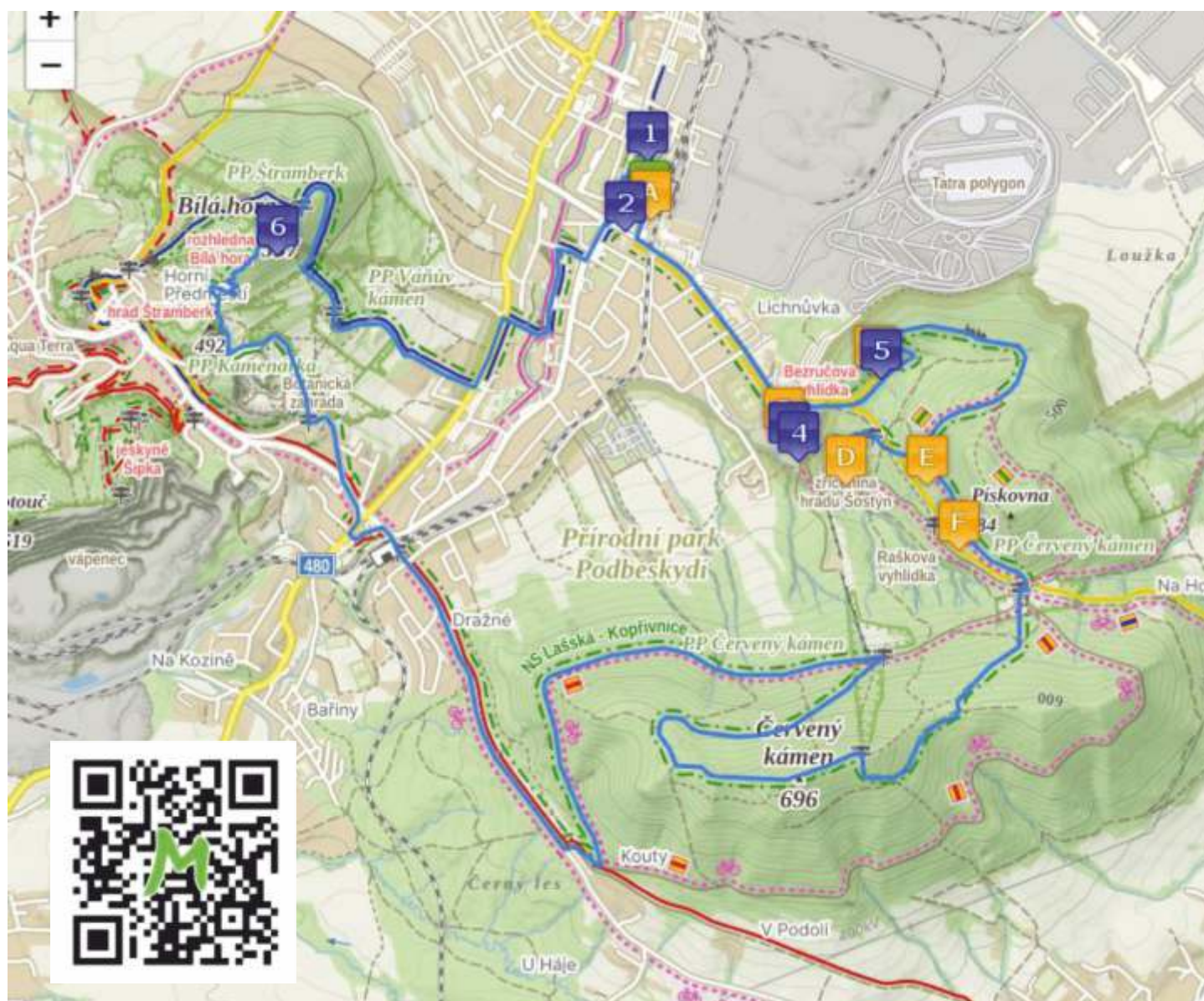
Tady můžete pěší výlet ukončit a vrátit se asfaltovou cestou na koupaliště. Rozhodnete-li se pokračovat, máte dvě možnosti – buď se vydat přes vrchol Červeného kamene, nebo zkratkou po lesní cestě mimo vrchol k turistickému rozcestníku „Pod Červeným kamenem“, kde se opět napojíte na značenou trasu.

Ta dále pokračuje na železniční stanici ve Štamberku. S orientací vám pomohou turistické rozcestníky. Také tady můžete trasu ukončit a vydat se vlakem zpět do Kopřivnice. Anebo jděte pěšky zkratkou ke starému kopřivnickému hřbitovu, k němuž vás zavede místní orientační systém.

Trasa dále pokračuje k botanické zahradě s mnoha druhy teplomilných a vápnomilných rostlin a drobných živočichů, která je součástí Přírodní památky Kamenárka. Budete-li pokračovat stále do kopce, dojdete k rozhledně na Bílé hoře – stavbě ve tvaru šroubovice připomínající DNA. Otevřena bývá od 1. května do 31. října.

Z Bílé hory se kolem Přírodní památky Vánův kámen a Muzea Fojtství vrátíte ke starému hřbitovu a kolem říčky Kopřivničky ke kostelu svatého Bartoloměje a do Sadu Dr. E. Beneše sousedícího s vlakovým nádražím v Kopřivnici, kde jste své putování započali. Kdo vyrazil na trasu od letního koupaliště, musí pokračovat až k němu. Občerstvit se lze pouze v částech trasy, které procházejí zastavbou.

<https://www.beskydyportal.cz/>

Za kočáry i Venuší

Pokud jste si na pěší výlet za krásami Kopřivnice vyhradili dostatek času, nezapomeňte se zastavit v **Muzeu Fojtství!** Roku 1822 se tady narodil Ignác Šustala, zakladatel továrny na výrobu kočárů, jejíž pokračovatelkou je automobilka Tatra. Několik Šustalových kočárů spatříte v původní stodole vedle budovy fojtství. V muzeu jsou soustře-

děny sbírky archeologické i etnografické včetně repliky takzvané Šostýnské venuše, sošky ženy ze 14. století, nalezené na hradě Šostýně. Na dvoře si můžete odpočinout ve stínu Fojtovy lípy, památného stromu, u něhož se v dávných časech konaly obecní porady a byli tam trestáni provinilci. <https://www.tatramuseum.cz/>

Vyčistěte nejen hlavu!

Slovo **plogging** má původ v angličtině a švédštině – označuje pohyb spojený se sběrem drobného odpadu v přírodě. Člověk si při běhání, chůzi a sportování vyčistí hlavu, rozšíří svůj pohybový rejstřík o dřepy, ohýbání a protahování a současně učiní něco záslužného pro naše životní prostředí.

Na tomto chvályhodném spojení je založen **projekt Vychozeno**, který vymysleli v regionu **Lašská brána Beskyd**. Pro každého, kdo by se chtěl do projektu zapojit, jsou připraveny ploggingové polštářky, jež poslouží při plánovaném i náhodném provozování této činnosti. Drobná krabička, která se snadno vejde do kapsy, obsahuje tašku a rukavici, obojí z biologicky rozložitelného materiálu. Sběr odpadků v přírodě je s nimi mnohem snadnější.

Polštářky Vychozeno si zájemci mohou vyzvednout v informačních centrech v Kopřivnici, Štamberku, Příboře a na Hukvaldech a u dalších partnerů projektu, jejichž adresy a otevírací doba jsou k dispozici na níže uvedeném webu. Zde se zároveň dovědí, kde mohou nalezený drobný odpad bezpečně vyhodit, a ještě získají cenné tipy na procházky a výlety ve zdejším turistickém regionu.

www.vychozeno.cz

Petra Čaníková

Jeskyně trpaslíků na Kotouči

Kopec Kotouč s místní dominantou – věží Trúbou.

Foto: Muzeum Novojičínka

Půvabné městečko **Štamberk** je začarované místo – a platí to i o zdejším **kopci Kotouč**. Je v něm několik jeskyní. Jedna z nejhlubších a nejhůře dostupných dostala název „Díra trpaslíků“. Před mnoha a mnoha lety tam sídlila nespočetná horda těchto stvoření.

Původně žili s lidmi v dobré shodě. Když tady ale katolická církev po roce 1524 opět přišla k moci, trpaslíci začali lidem škodit. Dělalí různé zlomyslnosti, v noci chodili do domů, kradli jídlo nebo zkazili přes den vykonanou práci. Nazlobení Štamberáci přemýšleli, jak trpaslíky z Kotouče vypudit.

Jednoho dne přišel do městečka katův pomocník z nedalekého Příbora. Štamberákům poradil, aby o půlnoci kolem sebe tříkrát švihli prutem ze zlaté vrby. Kdyby byl trpaslík poblíž, spadla by mu na zem čepice neviditelnosti a mohl by být polapen.

Muž, kterému trpaslíci způsobili velkou škodu, rady katova pomocníka uposlechl. A skutečně – brzy spatřil jednoho z nich stát před sebou. Nechal ho zajmout a v Příboře postavit před soud. Trpaslík řekl, že když jej propustí, on a všichni jeho druhové ze štamberského kraje odtáhnou.

Od soudců si pak vyprosil lístek z lípy. Udělal do něj dírký a nejstaršího soudce nechal do lístku foukat. Soudce zafoukal, a v mžiku stál v soudní síni sám král trpaslíků. Slíbil, že se svými „poddanými“ odtáhne, pokud zajatce osvobodí. Příští den všichni trpaslíci Štamberk opustili.

Hádankou zůstává, kde na Kotouči trpaslíci jeskyně je. Vydejte se ji hledat!

Josef Ullrich a Radek Polách

Do muzea nejen za tatrami

Nenajdete jen prohlídku silničních a železničních kolosů se můžete vypravit do **Muzea nákladních automobilů Tatra v Kopřivnici**. Až do **neděle 28. září** je zde k vidění také výstava s názvem **Do pedálů... aneb Na kole více než 200 let**.

Přibližuje zajímavý vývoj jiného hojně využívaného dopravního prostředku – jízdního kola. Spatříte bicykly běžně používané i luxusní, určené pro ženy nebo muže, různých barev, značek a provedení. Vystavené exponáty navíc jedinečně zachycují příběhy bývalých majitelů a uživatelů.

Autorem výstavy je Petr Šimpach, jehož renovátorská firma vlastní velkou většinu vystavených jízdních kol. Ostatní zapůjčili další sběratelé. Pro větší přehlednost je výstava rozdělena do několika logických celků podle doby vzniku jednotlivých exponátů i jejich specifického určení.

V předvečer svátků jara si s rodinou můžete užít **Velikonoční hrátky**, které se v muzeu uskuteční **ve čtvrtek 17. dubna od 9:00 do 16:00 hodin**. Pro malé i velké budou připraveny omalovánky, pracovní listy, zábavné úkoly, kvízy, skládačky a stavebnice, puzzle a plastová i dřevěná autíčka.

<https://www.muzeumnj.cz/tatra>

Lucie Kazlepková

Veleucho upečou ve Štramberku

Čerstvě upečené veleucho a velepizza **v sobotu 26. dubna** opět provoní náměstí ve **Štramberku**! Netradiční pečení bude součástí **Slavností štramberských uší**, které nabídnou pestrý program pro malé i velké. Těšit se můžete na soutěže i hudební vystoupení kapely Ostopět a dalších interpretů.

Kornouty z perníkového těsta s medem a kořením pečou ve Štramberku jako upomínku na obléhání města Tatary roku 1241. Současní pekaři na počest proslulé pochoutky pořádají slavnosti, při kterých se pokoušejí upéct veleucho o větším průměru než v předchozím roce. Po vychladnutí ho rozporcují a rozdají divákům. Loňský rekord má hodnotu 204 centimetrů. Tipnete si, kolik to bude letos?

www.stramberk.info

Svět snů s příchutí Skotska

Do snových světů plných spontánních tvarů a rytmů vás zavede výstava s názvem **Out West | Balance**, kterou můžete zhlédnout **do neděle 6. dubna v Galerii Jane McAdam Freud v Příboře**. Autor vystavených děl, skotský výtvarník **Iain Patterson**, se nechal inspirovat přírodou a improvizovanou hudbou. Ačkoliv mohou jeho práce působit abstraktně, vždy nesou výraznou organickou a rytmickou přítomnost. Výstava je dalším kulturním počinem galerie, jejíž majitelkou byla zesnulá Jane McAdam Freud, multidisciplinární umělkyně a myslitelka, pravnučka příbořského rodáka a zakladatele psychoanalýzy Sigmunda Freuda.

<https://www.freudmuseum.cz/>

Příbor tady snům rozumíme

Sázka na Freudovy brýle

Obroučky legendárních **brýlí Sigmunda Freuda** se dostaly do nového loga města **Příbora**. Odkaz na zdejšího rodáka a světově proslulého zakladatele psychoanalýzy umocňuje slogan, který tvoří součást loga: Tady snům rozumíme.

S novým vizuálním stylem se obyvatelé a návštěvníci města budou setkávat ve veškerých výstupech zdejší radnice. Její vedení ale věří, že si ho místní lidé osvojí jako „svoji značku“ a logo i slogan najdou široké využití třeba při propagaci turistických cílů, kulturních i sportovních akcí ve městě. Oba symboly budou vycházet ve třech barevných variantách – modrá znamená klid a serióznost, fialová bohatou historii a kulturní dědictví a zelená přírodu a okolní krajinu. Jak se vám líbí?

www.pribor.eu

Na rande s historií

Svět téměř zapomenutých dovedností našich předků – to je **Centrum tradičních technologií v Příboře**, které je pobočkou Muzea Novojičínska. Co zajímavého se tady bude dít v jarních měsících?

Akce

Středa 19. března v 18:00 h • ČTENÍ Z PIARISTICKÉ KNIHOVNY

• Z „Kalendáře historického obsahujícího krátké a sumovní poznámání všech proměn, příběhů, válek v slavném národu a království českém od léta 1796 až do léta 1798“ (vydán v roce 1798).

Sobota 26. dubna od 18:00 do 24:00 h • PŘÍBORSKÁ NOC

V MUZEU S ARCHAICKÝMI TECHNOLOGIEMI • Neobvyklá podíváná, při které ožijí nejen expozice a muzejní předměty, ale také vybrané staré technologie.

Výstava

Do soboty 31. května 2025 • TMA JAK V PYTLI • O historických formách svícení a rozdělávání ohně prostřednictvím sbírkových předmětů a experimentů.

<https://www.muzeumnj.cz/pribor>

Jaro zábavné, objevné i v pohybu

Jaro – alespoň podle kalendáře – tady bude co nevidět. S jeho příchodem se vyrobí spousta zajímavých akcí, které by byla škoda nevidět a nezažít.

Bílovec

Výstavy

Do pondělí 31. března • Galerie MonAmi • KARLA STIBORKOVÁ

Do neděle 21. dubna • muzeum • KROK ZA KROKEM ZA NAŠIMI (SLAVNÝMI) PŘEDKY • Směry genealogického bádání na příkladu významných mezníků lidského života.

Úterý 1. dubna – sobota 24. května • Galerie MonAmi • MARTIN FABIÁN RUSEK • Vernisáž 3. dubna.

Sobota 3. května – neděle 26. října zámek • BÍLOVEČTÍ NA MOŘI, VE VZDUCHU A VE SVĚTĚ • O události informujeme na jiném místě.

Pátek 16. května – neděle 31. srpna • 100 LET MUZEA • Vernisáž 15. května v 17:00 h.

Pondělí 26. května – sobota 7. června • Galerie MonAmi • HELENA SALICHOVÁ

Akce

Čtvrtek 6. března v 17:00 h • muzeum • KROK ZA KROKEM ZA NAŠIMI PŘEDKY • Přednáška Martina Sováka.

Pátek 7. března • kulturní dům • PLES GYMNAZIA MIKULÁŠE KOPERNÍKA

Úterý 18. března v 17:00 h • muzeum • DRUHÁ KŮŽE RYTÍŘOVA • Přednáška.

Čtvrtek 20. března v 17:00 h • městská knihovna • SRÍ LANKA

• Cestopisná beseda Petra Nazarova.

Čtvrtek 27. března • kulturní dům • DEN UČITELŮ

Pátek 28. března • kulturní dům • MÓDNÍ PŘEHLÍDKA

Neděle 30. března v 18:00 h • DOKONALÁ SVATBA • Divadelní představení ochotnického divadla Berani z Těškovic.

Čtvrtek 10. dubna – pátek 11. dubna • městská knihovna • JARNÍ SWAP • Oblečení, hračky + pokojovka do každé rodiny.

Sobota 12. dubna • kulturní dům • GASTROFESTIVAL

Úterý 22. dubna • v 17:00h městská knihovna • AFRIKA

• Cestopisná beseda Jana a Romany Grozdových.

Úterý 29. dubna od 17:00 do 19:00 h • zahrada Domu dětí a mládeže

• SLET ČARODĚJNIC

Sobota 3. května zámek • SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ • O události informujeme na jiném místě.

Sobota 10. května od 8:00 do 12:00 h • nádvoří zámku • FÉROVÁ SNÍDANĚ

Sobota 17. května • muzeum a nádvoří zámku • OSLAVY 100 LET MUZEA

Čtvrtek 22. května v 17:00 h • muzeum • ROCK AND ROLL A ÚDERNICE • Přednáška Karin Raszkové o poválečné době, která rozdělila svět, a o rock and rollu, který ho znovu spojil.

Pátek 23. května • muzeum a kostel svatého Mikuláše • MUZEJNÍ NOC KOSTELŮ

www.bilovec.cz

Hodslavice

Sobota 1. března • MASOPUST

Pátek 25. dubna • hřiště TJ Sokol • PÁLENÍ ČARODEJNIC

Pátek 23. května • NOC KOSTELŮ

Sobota 24. května • PALACKÉHO STEZKA • 54. ročník turistického pochodu.

www.hodslavice.cz

Příbor

Pátek 7. března • MÓDNÍ PŘEHLÍDKA • U příležitosti MDŽ s welcome drinkem a balíčkem kosmetiky.

Sobota 12. dubna od 8:00 do 12:00 h • náměstí Sigmunda Freuda • VELIKONOČNÍ JARMARK • Folklorní program, vystoupení dětí z mateřských a základních škol.

Pátek 18. dubna v 19:00 h • kulturní dům • ZÁZRAČNÉ CVIČENÍ • Představení Divadelní společnosti Stanislava Lehkého a Karla Soukupa.

Sobota 19. dubna • MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK A SÍDEL • Zdarma přístupné památky – Rodný dům Sigmunda Freuda, piaristický klášter, farní kostel Narození Panny Marie, kostely svatého Valentina, svatého Kříže a svatého Františka Serafinského, Centrum tradičních technologií.

Středa 30. dubna v 16:00 h • piaristický klášter • SLET ČARODĚJNIC • Tematická akce pro děti.

Sobota 3. května • PŘÍBORSKÝ BĚH • 5. ročník běžeckého klání pro všechny věkové kategorie.

www.pribor.eu

Sedlnice

Sobota 12. dubna • VELIKONOČNÍ VÝSTAVA S DÍLNÍČKAMI

• Prodejní výstava, dílničky s Tvořítkem, vystoupení dětí.

Středa 30. dubna • PÁLENÍ ČARODĚJNIC • Zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi, pálení ohně, opékání špekáčků, dílničky pro děti, živá hudba.

www.sedlnice.cz

Čertík, Bertík a Strela ze zlata

S atraktivními novinkami vstoupí **Vagonářské muzeum ve Studénce** do nové sezony, která potrvá **od 1. března do 30. listopadu**. Na co se můžete těšit?

- Výstava tvořená papírovými a plastovými modely s vazbou na železnici, jež muzeu věnoval modelář Arnošt Urbánek z Ostravy, se rozroste v „Urbánkovo město“ s krajinou, domky a kolejišti s rozestavěnými vláčky.

- Jiný modelář – Václav Langer z Kopřivnice – pro Vagonářské muzeum zhotovil modely všech typů letadel, která v tehdejší Vagonce Studénka vyráběli v letech 1936–1938. S některými z nich sportovní piloti vytvořili mezinárodní výškové, rychlostní a dálkové rekordy. Výstavu si můžete prohlédnout ve 2. patře.

- V edukační místnosti si zvláště děti budou moci na zvláštním trenážeru vyzkoušet svařování s autentickou zvukovou a světelnou kulisou a možností oklepat kladívkem hotový svar. K trenážeru s půvabným jménem Bertík přibude během sezony jeho kovářský kolega Čertík – na něm si děti zkusí nýtování. Obě řemesla jsou velmi důležitá při výrobě železničních vagonů.

- Výstavu nazvanou „Mince, kam se podíváš“ obohatí dva vzácné exponáty. Prvním je pamětní mince z ryzího zlata s motivem legendární Slovenské strela. Mincí v nominální hodnotě 5 dolarů, na nichž je jako země původu uveden malý tichomořský stát Niue, vydala česká Národní pokladnice pouze 99 kusů. Další numismatickou zvláštností je francouzská mince z doby panování Ludvíka XV. Dělníci ji našli při úpravě původní podlahy.

- Pokračující restaurátorské práce v budově zámku, kde Vagonářské muzeum působí, jsou důvodem, proč letos návštěvníci nebudou vcházet dovnitř hlavním schodištěm, nýbrž bočním vchodem. Naproti tomu mohou využít nově opravené toalety ve věžovité části budovy, takže už nebudou muset šlapat po schodech do třetího patra.

Foto: archiv Vagonářského muzea

<https://www.vagonarske-muzeum.cz/>

Zámek vydává svoje tajemství

Téměř celý uplynulý rok byl **zámek v Bílovci** předmětem zájmu archeologů z ostravské pobočky Národního památkového ústavu. „Soustředili se na průzkum sklepních prostor a dospěli k zajímavým zjištěním i nálezům,“ předesílá zdejší kastelán Eduard Valeš.

V jižním křídle archeologové odkryli pozdně renesanční černou kuchyni i s barokní spižírnou. K čemu prostor sloužil, bylo hned patrné z dochovaného topeniště, lahviček na koření i úlomků keramiky. „Našel se tam i zlatý prsten. Těžko říct, zda patřil zasnoubené služebné, zámecké paní, která přišla do kuchyně na kontrolu, nebo souvisel s vyráběním zámku na konci druhé světové války,“ zamýšlí se kastelán.

Prekvapením však stále nebyl konec. Pod téměř půlmetrovou vrstvou nepůvodního betonu archeologové objevili štetovou dlažbu z naplocho vyskládaných kamenů. Bývalý sklad s kancelářským nepořádkem ukryval pod betonovým sarkofágem šestnáct metrů hlubokou studnu. „Po vyčerpání vody by se mohla stát bohatým zdrojem dalších nálezů a zajímavých informací dokumentujících historii zámku,“ těší se Valeš.

Zastavte se!

Program zámecké sezony na letošní rok v době uzávěrky tohoto čísla Turistických novin teprve vznikal, známých bylo jen několik akcí. Další budete postupně nacházet na zámeckém webu.

Sobota 3. května ve 14:00 h • SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ ZÁMKU • Vernisáž výstavy Bílovečtí na moři, ve vzduchu a ve světě, v 18:00 h – krátké představení Malá čarodějnice v podání Divadelního souboru Odřivous.

Počátek července • BAROKO NA ZÁMKU • Historická férie ze života šlechty v 18. století.

Sobota 30. srpna • HRADOZÁMECKÁ NOC a HAMBÁČ FEST

Sobota 25. října v 16:00 h • OD SKLEPENÍ KE KROVŮM • Speciální kastelánská prohlídka. Počet návštěvníků bude omezen na 15.

Průzkum rovněž potvrdil, že zámek měl arkádové nádvoří. Svědčí o tom několik obnažených kamenných sloupů i s hlavicemi. A v místnosti s novodobými toaletami se po odkrytí části omítky zjevila velmi cenná nástěnná malba. K archeologům se nyní přidají restaurátoři, kteří se pokusí obnovit vše, co má historickou hodnotu. „Pohyb návštěvníků v nové sezoně to neovlivní, protože odborníci budou pracovat mimo prohlídkové trasy,“ ujišťuje kastelán, jenž vás zámkem rád provede a ve svém výkladu nezapomene ani na nové objevy. Sezona tady začne **ve sobotu 3. května**.

www.zamekbilovec.cz

Námořníci, letci, světoběžníci...

Hlavní výstava nadcházející sezony na zámku se bude jmenovat **Bílovečtí na moři, ve vzduchu a ve světě**. Přiblíží osudy námořníků a letců z řad místních rodáků, kteří získali vysoké postavení v rakouském a později i československém námořnictvu či letectvu, případně se proslavili jako členové vědeckých expedic. Za všechny lze připomenout například MUDr. Karla Machinka, držitele rytířského kříže mexického císařského Guadalupeho řádu. Na rakouské fregatě Dandolo se zúčastnil výpravy, jež se měla pokusit osvobodit mexického císaře Maximiliána, bratra císaře Františka Josefa I. Maximilián uspořádal na této válečné lodi velký banket, ale kapitánovu nabídku k cestě do Evropy odmítl. Jak známo, mexického císaře následně svrhli republikánští povstalci a jeho život ukončila popravní četa.

Za poznáním a zážitky k sousedům

Jaro nabité skvělými zážitky vám nabídnou dva zámky a kostel ve **Valašském Meziříčí** a nedaleké **Lešné**. Co pro vás pracovníci Muzea regionu Valašsko připravili?

Zámek Kinských Valašské Meziříčí

Výstavy

Do neděle 20. dubna • KRÁSNO ZMIZELÉ • Řemesla, kultura a průmyslové dějiny kdysi samostatného městečka.

Do neděle 4. května • STOPY UMU • Drobné artefakty připomínající řemeslné a technické znalosti a dovednosti našich předků.

Sobota 10. května – neděle 2. listopadu • VALAŠSKÉ NEBE • Prohlédněte si unikátní technická zařízení, která ulehčovala práci lidem na Valašsku v 18. a 19. století.

Akce

Sobota 12. dubna od 9:00 do 17:00 h • VELIKONOCE V MUZEU • Ukázky lidových zvyků a řemesel, folklorní vystoupení, dílničky pro děti.

Sobota 10. května od 9:00 do 17:00 h • SKLÁŘSKÉ KOUZLE-NÍ • Přijďte si prohlédnout a sami vyzkoušet, jak se vyrábí sklo. Také jarmark a spousta aktivit.

Pátek 23. května od 19:00 do 24:00 h • MEZIŘÍČSKÁ MUZEJNÍ NOC • Oblíbené putování nočním městem.

Kostel Nejsvětější Trojice Valašské Meziříčí

Sezona začne ve čtvrtek 1. května.

Výstavy

Čtvrtek 1. května – čtvrtek 30. října • KAMENOSOCHAŘSKÉ PAMÁTKY REGIONU • Příběhy soch a kamenů, které po staletí zdobily město a chránily klid duší zemřelých.

Pátek 23. května – úterý 30. září • VĚŘÍM, TEDY JSEM • Fotografie Josefa Vrážela z cyklu věnovaného vztahu člověka a víry.

Akce

Pátek 23. května od 19:00 do 24:00 h • MEZIŘÍČSKÁ MUZEJNÍ NOC • Oblíbené putování nočním městem.

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí

Sezona odstartuje v úterý 1. dubna.

Výstava

Pátek 9. května – neděle 29. června • PALIČKOVANÁ KRAJKA • Obrazy, šperky a doplňky z paličkované krajky od Hany Hyžákové z Hodslavic.

Akce

Sobota 12. dubna od 13:00 do 17:00 h • VELIKONOCE TRADIČNĚ NETRADIČNĚ • Svátky jara ve světě a u nás prostřednictvím her a tvůrčích dílen.

Sobota 26. dubna v 9:00 h • sraz na vlakové stanici Lhotka nad Bečvou • VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU • Procházka s ornitology za ptáky žijícími v okolí Choryňských rybníků.

Neděle 4. května od 13:00 do 17:00 h • ODPOLEDNE S DESKOV-KAMI • Zahrajte si deskové hry u stolů a na dekách v krásné kvetoucím zámeckém parku!

Sobota 17. května od 10:00 do 17:00 h • KVĚTINOVÁ SLAVNOST • Rozkvetlý park, květiny, vyzdobené interiéry, hudební vystoupení.

Pátek 23. května od 18:00 do 22:00 h • NOC KOSTELŮ • Netradiční prohlídka v tajuplném večerním čase.

